

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Produktnamn: METYLETYLKETON

Användningsområde: Lösningsmedel

Leverantör: Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING,
Tfn: 011-24 84 84, Fax: 011-24 84 99

E-mail: info@swedhandling.com

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Flam. Liq. 2; H225
Eye Irrit. 2; H319
EUH 066
STOT SE 3; H336

MYCKET BRANDFARLIG VÄTSKA OCH ÅNGA.
ORSAKAR ALLVARLIG ÖGONIRRITATION.
UPPREPAD KONTAKT KAN GE TORR HUD ELLER HUDSPRICKOR.
KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG ELLER OMTÖCKNAD.

Klassificering enligt 67/548/EG:

F, Xi; R11-36-66-67

MYCKET BRANDFARLIGT
IRRITERAR ÖGONEN
UPPREPAD KONTAKT KAN GE TORR HUD ELLER HUDSPRICKOR
ÅNGOR KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG OCH OMTÖCKNAD

Se avsnitt 16 för förklaringar av riskfraser och faroangivelser.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
EUH066	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Skyddsangivelser:

(P102)	Förvaras oåtkomligt för barn.
P210	Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor - Rökning förbjuden.
P261	Undvik att inandas ångor.
P280	Använd skyddshandskar/ansiktsskydd/ögonskydd.
P305+351+338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
(P501)	Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

3. SAMMANSÄTTNING/ UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

Ämne:	Metyletylketon (Butanon)
Koncentration:	100 vikt-%
CAS-nr:	78-93-3
EG-nr:	201-159-0
Indexnr:	606-002-00-3

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta genast den påverkade personen till frisk luft. Personer som ger hjälp åt en skadad person skall undvika att själv exponeras och vid risk för exponering använda lämplig andningsskydd. Sök omedelbart läkare vid irritation i luftvägarna, yrsel, illamående eller medvetslöshet. Vid medvetslöshet lägg i framstupa sidoläge och håll varm. Vid andningsstillestånd, använd tekniskt hjälpmedel eller ge konstgjord andning.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Hudkontakt: Tvätta området som kommit i kontakt med materialet med tvål och vatten. Ta av kontaminerade kläder innan de används på nytt.

Ögonkontakt: Spola omedelbart med mjuk tempererad vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsatt spola och kontakta/upsök sjukhus eller läkare.

Förtäring: Sök genast medicinsk vård. Framkalla EJ kräkning.

Meddelande till läkare: Om materialet intas kan det aspireras i lungorna och framkalla kemisk pneumoni. Behandla på lämpligt sätt.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

Lämpligt släckmedel: Använd vattenspray, skum, pulver eller koldioxid (CO₂) för att släcka brand.

Olämpligt släckningsmedium: Direkta vattenstrålar.

Brandbekämpningsinstruktioner: Utrym området. Om läckage eller spill inte har antänts, använd vattenspray för att skingra ångorna och skydda personer som försöker stoppa läckaget. Förhindra att material från brandbekämpning eller utspädning rinner ner i vattendrag, avlopp eller dricksvattentäcker. Brandmän ska använda standard skyddsutrustning och tryckluftsapparat i trånga utrymmen. Använd vattenspray för att kyla brandexponerade ytor och skydda personal.

Ovanliga brandrisker: Mycket brandfarligt. Ångorna är brandfarliga och tyngre än luft. Ångorna kan förflytta sig längs marken och nå avlägsna antändningskällor och på så sätt utgöra en risk för nya bränder. Farligt material. Brandmän bör överväga den i avsnitt 8 angivna skyddsutrustningen.

Farliga förbränningsprodukter: Koloxider, rök, oförbrända produkter.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Rapportering: Spill och oavsiktligt utsläpp i icke oansenlig mängd skall omedelbart rapporteras till räddningstjänsten och kommunens miljöskyddskontor.

Skyddsåtgärder: Undvik kontakt med spill av material. Varna eller evakuera boende i omgivningen och i områden i vindriktningen om så erfordras med hänsyn till materialets toxicitet eller brandfarlighet. Se avsnitt 5 – brandbekämpningsåtgärder. Se avsnitt 3 farliga egenskaper. Se avsnitt 4 – åtgärder vid första hjälpen. Se avsnitt 8- begränsning av exponering/personligt skydd.

Utsläpp på land (skyddsåtgärder): Eliminera alla antändningskällor (ingen rökning, inga gnistor eller lågor i den omedelbara omgivningen). Förhindra fortsatt utsläpp iakttagande normala försiktighetsåtgärder. All utrustning som används vid hantering av produkten måste vara jordad. Vidrör ej spill av materialet och gå ej igenom det. Förhindra att materialet når vattendrag, avlopp, källare eller trånga utrymmen. Ett ångundertryckande skum kan användas för att minska ångorna. Använd rena icke gnistbildande redskap för att samla upp absorberande material. Skum kan användas för att minska ångorna. Använd icke gnistbildande redskap för att samla upp absorberat material. Sug upp eller täck över spillet med torr jord, sand eller annat icke brännbart material och överför det till lämpligt kärl. Stora spill: använd rena, icke

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

gnistbildande redskap för att samla upp absorberat material. Stora spill: vattenspray kan minska ångorna, men förhindra inte antändning i slutna utrymmen. Samla upp produkten genom pumpning eller med lämpligt absorberande material.

Utsläpp till vatten: förhindra fortsatt utsläpp iakttag normala försiktighetsåtgärder. Eliminera antändningskällor. Varna andra fartyg i närheten. Rådfråga myndighet innan dispergeringsmedel används.

Dess rekommendationer är baserade på normala förhållanden, andra hänsyn kan behöva tas pga. stark vind, extremt hög/låg temperatur etc. Det är alltid gällande myndighet (räddningsverket/kommunala miljöskyddskontoret/kustbevakningen) som tar slutgiltigt avgörande om korrekt åtgärd i det enskilda fallet.

Skyddsåtgärder för miljön: Stora spill: valla in all utspilld vätska för omhändertagande som avfall. Förhindra att materialet når vattendrag, avlopp eller lågt liggande områden.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering: Undvik kontakt med huden och ögonen. Använd icke gnistbildande redskap och explosionssäker utrustning. Potentiellt toxiska/irriterande rök/ångor kan utvecklas om produkten värms upp eller omskakas. Tillse god ventilation vid användning. Förvaras ej i lagerlokaler eller slutna utrymmen utan adekvat ventilation. Använd korrekt jordning. Förhindra smärre spill och läckage för att undvika halkrisk.

Lagring: Rikligt med vatten för brandsläckning skall finnas till hands. Ett fast sprinkler- eller flödningsystem rekommenderas. Förpackningen förvaras väl tillsluten. Hantera förpackningen försiktigt. Öppna långsamt för att reglera eventuell tryckutlösning. Förvaras på sval, väl ventilerad plats. Lagring utomhus eller i friliggande byggnad rekommenderas. Kärll för lagring skall vara jordande. Fat måste vara jordade och utrustade med självförslutande ventiler, vacuumventil och stoppanordning för flammor.

Lämpliga behållare/förpackningar: Tanktrailer, järnvägsvagn: tankpråm, fat

Lämpliga material och beläggningar: Kolstål, rostfritt stål, polyester, teflon, butylgummi.

Olämpligt material och beläggningar: Naturgummi, etylen-prpylen-dienmonomer (EPDM), polystyren, polyakrylnitril, polypropylen, **polvinyl alcohol**, PVC, polyeten.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

Exponeringsgränsvärden

Hygieniska gränsvärden /standard (obs; värdena ska ej adderas)

Ämnesnamn	form	hygieniskt gränsvärde	källa	år
Metyletylketon		KTV 300 mg/m ³	arbetskyddsstyrelsen	2005
Metyletylketon		NGV 150 mg/m ³	arbetskyddsstyrelsen	2005
Metyletylketon		KTV 300 ppm	ACGIH	2005
Metyletylketon		NGV 200 ppm	ACGIH	2005

Rekommenderade mät- och övervakningsmetoder för halter i inandningsluft kan fås av: Arvetsmiljöverket. Se deras allmänna råd i AFS 2000:3. standard SS-EN89 (arbetsplatsluft).

Begränsning av exponering: Korrekt skydds- och teknisk utrustning varierar beroende på förhållandena på den enskilda arbetsplatsen. Adekvat ventilation måste upprätthållas så att gränsvärdena för exponering ej överskrids. Använd explosionssäker ventilationsutrustning.

Skyddsutrustning: Valet av personlig skyddsutrustning kan variera beroende på användningsområde, rutiner för hanterande på arbetsplatsen och befintlig ventilation. Rekommendationerna nedan är baserade på för oss kända hanteringsförhållanden.

Andningsskydd: Om teknisk utrustning inte kan hålla föroreningar under gällande gränsvärde, bör godkänt andningsskydd användas. För denna produkt rekommenderas följande andningsskydd: halvskärm med filter Filtermaterial typ A., CEN (European Committee for Standardization) standard EN 136, 140 och 405 föreskriver andningsmask och EN 149 och 143 föreskriver filter rekommendationer.

Vid höga koncentrationer skall frisklufts- eller tryckluftsapparat användas.

Handskydd: Nedanstående information är baserad på tillgänglig litteratur samt information ifrån skyddshandsetillverkare. Valet av lämpliga skyddshandskar beror på arbetsförhållandena, kontrollera handskarna regelbundet och kassera omedelbart vid tecken på verkan. För denna produkt rekommenderas följande skyddshandskar:

Om upprepad eller långvarig kontakt kan förekomma rekommenderas en kemikalieskyddshandske. Om även kontakt med underarmarna kan ske skall helarmshandskar användas. Nitril, CEN standard 420 och EN 374 ger allmänna rekommendationer och listar olika handskmodeller

Ögonskydd: Korgglasögon rekommenderas.

Hudskydd: Om upprepad eller långvarig kontakt kan förekomma rekommenderas användning av kemikalieresistenta skyddskläder.

Specifika hygienåtgärder: Iakttag god personlig hygien; tvätta alltid händerna efter att produkten har hanterats samt innan förtäring av mat eller dryck samt före rökning. Tvätta arbetskläderna regelbundet och kassera kläder och skor som inte kan rengöras.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Typiska fysiska och kemiska egenskaper anges nedan

Allmän information

Fysikaliskt tillstånd	Flytande
Form	Klar
Färg	Klar
Lukt	Karaktäristisk

Viktig information om hälsa, säkerhet och miljö

Relativ densitet (vid 20°C)	0,805
Flampunkt (metod)	-4°C (ASTM D-56)
Antändningsgränser (ungefärlig volymprocent i luft)	LEL: 1.8 UEL:11.5
Självantändlighetstemperatur	>450°C
Kokpunkt / område	79°C – 81°C
Ångdensitet (luft=1)	>1 vid 101 kPa
Ångtryck	9.3 kPa (69,75 mm/Hg) vid 20°C 22.3 kPa (167.25 mm/Hg) vid 38°C 43.6 kPa (327 mm/Hg) vid 55°C
Avdunstningshastighet (N-Butylacetat =1)	6
Viskositet	(40°C ej testat) 0,52 cSt (0,52 mm ² /sek) vid 25°C

Övrig information

Frys punkt	-86°C
Molekylvikt	72
Hyroskopiskt	Ja
Termisk expansionskoefficienten	0,00129

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet	Materialet är stabilt under normala betingelser.
Förhållanden som bör undvikas	Undvik värme, gnistor, lågor och andra antändningskällor.
Material som bör undvikas	Starka oxidationsmedel.
Farliga nedbrytningsprodukter	Produkten bryts inte ner vid normal rumstemperatur.
Farlig polymerisering	Förekommer ej.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Akut toxicitet

Exponeringsväg

slutsats /anmärkning

Inandning

Toxicitet
 Irritation

Minimal giftighetsgrad. Baserat på test av produkten
 Kan vara irriterande för luftvägarna. Effekterna är reversibla.
 Baserat på test av produkten.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Förtäring

Toxicitet

Minimal giftighetsgrad. Baserat på test av produkten.

Hud

Toxicitet

Minimal giftighetsgrad. Baserat på test av produkten.

Irritation

Kan torka ut huden och därigenom orsaka obehagskänsla
Och dermatit. Baserat på test av produkten.

Öga

Irritation

Irriterar och orsakar skador på ögonvävnad. Baserat på test av produkten.

Kronisk toxicitet /specifika hälsoeffekter för produkten: Ångkoncentrationer över rekommenderade exponeringsnivåer är irriterande för ögonen och luftvägarna, kan orsaka huvudverk och yrsel, ha en bedövande effekt och kan ge andra effekter på det centrala nervsystemet. Långvarig och/eller upprepad hudkontakt med lågviskösa produkter kan avfatta huden med risk för irritation och dermatit. Små mängder vätska som kommer ned till lungorna genom intag eller kräkning kan leda till kemisk lunginflammation eller lungödem. METYLETYLKETON (MEK): samtidig exponering för metyletylketon (MEK) eller metylisobutylketon (MIBK) och n-hexan kan utveckla risken för negativa effekter av n-hexan på det perifera nervsystemet.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Ekotoxicitet: Produkten – Förväntas inte vara skadlig för vattenorganismer.

Rörlighet: Produkten – Förväntas förbli i vattnet eller migrera genom jorden.

Persistens och nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytning: Produkten – förväntas vara snabbt biologiskt nedbrytbart.

Hydrolys: Produkten – omvandling till följd av hydrolys förväntas inte vara signifikant.

Fotolys: Produkten – Förväntas brytas ned i måttlig takt i vatten när det exponeras solljus.

Atmosfärisk oxidering: Produkten – omvandling till följd av atmosfärisk oxidation förväntas ej vara signifikant.

Övrig Ekologisk information

Flyktig organisk förening (VOC): Ja

13. AVFALLSHANTERING

Rekommendationer angående avfallshantering baseras på produkten som den levereras. Omhändertagande måste ske i enlighet med aktuella tillämpliga lagar och produktens skick vid avfallstillfället. Tomma fat kan återanvändas eller lämnas för rekonditionering alternativt metallåtervinning efter tömning enligt anvisningar i detta avsnitt.

13. AVFALLSHANTERING

Metoder för omhändertagande: Produkten är lämplig för förbränning i en av myndigheterna godkänd anläggning, eller avyttring på någon godkänd avfallsanläggning. Lokala regler kring avfallshantering kan förekomma och skall efterföljas.

Information om lagstadgad avfallshantering: **Europeisk avfallskod:** 08 XX XX
OBS! denna kod har tilldelats med utgångspunkt från de vanligaste användningarna av detta material. Produktens användning avgör slutgiltig avfallskod. Användaren bör kontrollera att korrekt kod används i enlighet med avfallsförordningen.

Tömningsanvisning plåtfat: (vattenlösliga lösningsmedel) Fat som ska lämnas till metallåtervinning måste tömmas omsorgsfullt. Vänd det tömda fatet upp och ned, något lutande (ca 10 grader) med sprundet (öppningen) i lägsta position. Låt de sista produktresterna rinna ur tills fatet är droppfritt. Återförslut inte utan ventiler på en plats fritt från andningskällor. Fatet kan sköljas med vattnet om sköljvattnet kan återanvändas i produktionen. Se också avsnitt 7.

Varning gällande tömd förpackning: Tomma förpackningar kan innehålla rester och vara farliga. Man får inte trycksätta, skära, svetsa, löda, borra, slipa eller utsätta förpackningen för värme, eld, gnistor, statisk elektricitet eller andra antändningskällor: förpackningen kan explodera och orsaka skada eller dödsfall. Försök inte att fylla på eller rengöra containers eftersom det är svårt att avlägsna rester. Fat skall tömmas enligt anvisningar, och utan dröjsmål lämnas till certifierat företag. Alla tomförpackningar skall hanteras på ett miljöriktigt sätt enligt gällande lagar och bestämmelser.

14. TRANSPORTINFORMATION

Land (väg/järnväg – ADR/RID)

Officiell transportbenämning:	Etylmetylketon
Klass:	3
Klassificeringskod:	F1
UN-nr:	1193
Förpackningsgrupp:	II
Etiketter:	3
Farlighetsnummer:	33
CEFIC transportkod:	30S1193
Hazchem EAC:	2YE
Transportdokumentnamn:	UN 1193, etylmetylketon (metyletylketon), 3, PG II

Sjö (IMDG)

Officiell transportbenämning:	Etylmetylketon
Riskklass och division:	3
UN number:	1193
Förpackningsgrupp:	II
Etikett(er):	3
EMS number:	F-E, S-D
Transportdokumentnamn:	ethyl methyl ketone (methyl ethyl ketone), 3, UN 1193, PG II, (-4°Cc.c.)

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Märkning enligt CLP-förordningen (1272/2008/EG) finns angiven under punkt 2.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 07-06-28
Nya uppgifter/ ändringar i punkt 2, 3, 15, 16

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

R 11	Mycket brandfarligt.
R 36	Irriterar ögonen.
R66	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
R 67	Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.
H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
EUH066	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.